

Telefon štev. 3040.

VOJNI INVALID

GLASILO UDR. VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
OBLASTNEGA ODBORA V LJUBLJANI

List izhaja vsakega 25.
v mesecu. Posamez-
na številka 1 Din. —
Naročnina mesečno
1 Din. Rokopisi se ne
vračajo Nefrankira-
na pisma se ne spre-
jemajo. — Uredni-
štvo in upravištvo
v Ljubljani. — Št.
Peterska vojašnica.
Telefon štev. 3040

Smotreno delo k našim ciljem

V tej praznoti, kakršna se nam zdi, da vlada pri naši legalni borbi, odkar je centrum našega Udruženja brez kongresov, plenumov in drugih potrebnih zborovanj, opažamo vendar, da se poleg nas še vendar deluje v korist naših skupnih ciljev, to je zboljšanja našega mizernega vprašanja. Že parkrat smo zabeležili gibanje naših tovarišev v tem smislu iz Kluba invalidov oficirjev in vojnih poškodovancev v Beogradu.

Čeprav se je ta klub ustanovil šele leta 1928 vsled razmer nastalih v središču našega Udruženja, je pokazal svojo popolno agilnost. Ta klub je popolnoma samostojna organizacija. Hoče pa držati poslovne stike z vsemi, ki delujejo v korist invalidov in vojnih žrtev. Glavna njegova akcija je zbirati material za zboljšanje invalidskega zakona. Zato išče stikov in moralne opore naše skupnosti.

V zadnjem času je imel klub nekaj pomembnih zborovanj, o katerih smo že poročali. Dne 19. aprila t. l. je vršil zopet konferenco za zbiranje materiala, pri čemur pravi, da je vpošteval predloge, dobljene od poedinih drugih organizacij.

Mi, kakor smo že večkrat javno izrazili, soglašamo z vsem, kar je našega skupnega in z vsakimi idealnimi delavci v tem pravcu. Zato tudi podpiramo delo kluba v tem smislu, dasiravno se ne moremo udeleževati sestankov.

V bodoče hoče klub pridobiti vse pravne kapacitete za našo stvar in držati predavanja pod geslom:

Invalidske pridobljene pravice, njih zastavljanje in sodelovanje članov v raznih odprtih invalidskih vprašanjih.

Namen je lep, zato se mu moramo pridruževati, ker kaže k našim skupnim uspehom.

Na gori omenjeni konferenci je bila sprejeta zopet resolucija sledeče vsebine:

Invalidi, zbrani na konferenci Kluba oficirjev in vojnih poškodovancev dne 19. aprila t. l. v Beogradu, so sprejeli po zaslšanju vseh govornikov sledečo resolucijo:

1. Invalidsko vprašanje pri nas je prvorazredno družabno vprašanje, ki stoji pred vsemi drugimi, zato ga je dolžna na prvem mestu sama država rešiti po načelih pravice in koristi tako, kakor je rešeno po celem izobraženem svetu: Noben davek in doklada ne vpliva na invalidnino in tudi ne imetje. Zato zahtevamo:

2. Da se invalidi bolniki smatrajo za invalide kakor poškodovanci, zato naj se v tem smislu spremeni § 4 sedanjega inv. zakona, kakor je rešeno v večjih invalidskih zakonih Evrope in Amerike, v onih državah, ki so se udeleževale svetovne vojne od l. 1914. do 1918.

2. a) Invalidi bolniki, kateri ne prejemajo nobene invalidnine, ker po sedanjem zakonu nanjo nimajo pravice, morajo biti kakor drugi, ki so stvarni invalidi, ker so poškodovanci, ali pa invalidi, ki ne prejemajo zato ker plačujejo več davka kot je po inv. zakonu dovoljeno — morajo imeti z njihovimi družinami vred vse one beneficije, kakršne imajo oni, ki prejemajo invalidsko pomoč pri blaginjah fin. direktij ali davčnih uprav.

3. Najmanjša invalidska nesposobnost naj bo 20% kot je bilo prej.

4. Invalidom-oficirjem naj se prizna invalidnina v obliki plače čina iz katerega so predvideni na invalidski zakon iz leta 1925., toda s plačo in dodatki po sedanjem zakonu o ustroju vojske in mornarice. Te pravice so invalidi

oficirji pridobili z izpremembami inv. zakona od 10. aprila 1914., ko so šli v vojsko ter se vrnili poškodovani leta 1918.; ta zakon iz leta 1914. pa je trajal do leta 1926.

5. Rok za prijavo invalidnine po tem zakonu naj se podaljša še za 3 leta, kakor je navedeno v knjižici »Invalidsko pitanje« (vprašanje).

6. Davka je treba oprostiti vsa nepremična invalidska imetja, kakor je to predvidel zakon o dobrovoljcih v čl. 2 in 4 ter da se invalidi oproste davka na osebno delo in obrt (zaposlenje), ker jim je invalidnina nezadostna za preživljanje.

7. Kuluk naj se glede invalidov v obče zabrani ter da invalidi in njihove družine ne plačujejo nikakega odkupa za osebno delo.

8. Roditelji (oče in mati) padlih naj se oproste vsake davčne podlage za pridobitev pravice do invalidnine, ker so dali življenje svojih otrok na oltar domovine.

9. Odkup invalidnine naj se ne vrši samo v denarju, temveč tudi z zemljiščem, toda po pravilniku za odkup invalidnine, s čemer bi se država razbremenila dajatev mnogih milijonov dinarjev.

10. Invalidi oficirji izven Srbije in Črne gore, za katere velja zakon kraljevine Srbije iz leta 1904, naj se prevedejo na pokojnino po zakonu o ustroju vojske in mornarice, kakor ta zakon predvideva. To je treba storiti čimprej, vsaj za one upokojence, ki imajo manjše pokojnine, a so starejši in jim je življenje otežkočeno vsled velike ekonomske krize, ki pri nas vlada.

11. Ženam, katere so se udeležile vojne kot obveznice ter so bile ranjene ali postale bolne, je treba dati vse pravice kot invalidom.

12. Invalidske družine naj imajo pravico na invalidnino tudi, ako je imel umrli invalid 20% nesposobnosti. Invalidska siročad, ki je nesposobna za delo, naj obdrži vse pravice kakor tudi invalidnino do svoje smrti, družine bolnih invalidov, kakor tudi bolni družinski člani pa naj imajo pravice kot bolni invalidi.

13. Občinske oblasti naj bodo dolžne zbirati vse potrebne dokaze za invalide po uradni dolžnosti brez kakih taks ali plačil. — Dolžne so tudi kakor sreski zdravniki pošiljati invalide ter njihovo siročad v brezplačno zdravljenje.

14. Invalidnina se mora zakonito imenovati: »Invalidska pokojnina«, kakor je to v mnogih državah Evrope.

15. Procenite predvidene nesposobnosti vojni invalidov naj odreja samo vojaško zdravniška komisija, imeti pa mora v vidu vse okolnosti, ki so s tem v zvezi: starost, zaposlenje itd.

16. Vsak vojak, ko pride od vojakov, mora dobiti spričevalo zdravniške komisije, o procentih nesposobnosti, kar mu služi za podlago njegovi invalidnini ter da na tej točki postane vojaški mirnodobski invalid, o čemur je treba unesti potrebne zakonite predpise v invalidski zakon.

17. Že pridobljena prava, ki so boljša, se ne smejo zamenjati ali okrniti z nobenim invalidskim zakonom.

Pripomnimo, da so tovariši od Kluba oficirjev-invalidov in vojnih poškodovancev v Beogradu pokazali svoje zanimanje za naš pokret, ker so iz našega časopisa posneli vršitev našega oblastnega občnega zbora in nam častitali, obenem pa nas zaprosili za našo resolucijo.

Kakor smo že omenili, je bila sklicana ponovna konferenca kluba v Beogradu in se je tudi vršila dne 21. maja

1931. Tudi iz te konference smo dobili resolucijo, ki jo objavljamo. Glasi se:

Konferenca Kluba invalidov-oficirjev in bojevnikov, poškodovanih iz vojne, ki se je vršila dne 21. maja 1931 v Beogradu v klubovih prostorih, je po zaslšanju govornikov sprejela:

Pridobljena invalidska prava so ona, katera so pridobili že s prejšnjimi invalidskimi zakoni, ako so izpolnjevali vse predpisane pogoje, to je po predpisih invalidskih zakonov od 8. julija 1878., s spremembami in popolitvami od 10. aprila 1914, začasno od leta 1921, in invalid. zakonom od 23. novembra 1923, katerih pravna dejstva trajajo tudi po sedanjem inv. zakonu od leta 1929.

Sedanj zakon more imeti svojo moč le od dne svoje veljavnosti v naprej ter ne sme spreminjati onega, kar je bilo pred njim že pridobljeno ali doseženo od strani invalidov, če so pod njihovimi pogoji zadobili priznane pravice na invalidnino, bodisi po zakonu od leta 1878, 1914, 1921 ali 1925.

Zakoni nimajo povratne moči, temveč se raztezajo v naprej, ker je načelno izraženo o nepovratnosti zakona v § 7 državlanskega zakonika, sprejetega za časa blagopokojnega kneza Srbije Aleksandra Karađordjevića z dne 25. marca 1844 in to načelno pri nas še velja. To znači, da noben nov zakon ne sme odvracati do tedaj že doseženih pravic z zakonom, ki je pred njim veljal. Načelo je: pridobljena prava so nepovratna, to je, da morajo ostati nedotaknjena od strani zakonodavstva, ker so bili izpolnjeni pogoji, pod katerimi so pridobljena.

Izven vsakega spora je, da je invalidsko vprašanje pri nas prvorazredno družabno vprašanje, ki ga je treba rešiti po načelih morale in pravičnosti, kar je obojestranske koristi tako za invalide, kakor za državo. Iz tega razloga bi nov inv. zakon iz leta 1929 ne smel imeti povratne moči.

Vzrok, zakaj je z zakonom otvoren poim nepovratnosti moči zakona in pridobljenih pravic, leži v tem, ker je zakonodavec hotel, da naj bodo pri nas stalni in pravilni odnosi v družbi, pravni kot družabni, s čimer čuva, ohranjuje in obdržava pravno soglasje. S tem hoče, da se izogne nesoglasju zakona in prava tako na škodo poedinca kakor države kot najizrazitejše predstavnice družbe. Tudi je hotel, da prepreči uničenje dotlej že pridobljenih pravic, ker bi se sicer državljanom ene in iste države godila krivica, katero pa on v interesu pravičnosti in miru ter pravne sigurnosti celokupne družbe s tem preprečuje. Znano je že davno staro pravilo da samo v stalnosti ter ureditvi prava in družabnih odnosov, more biti sreča v državi in napredek njenih državljanov.

Ker pa je najnovejši invalidski zakon v svojih prehodnih odredbah odbil vsa dotlej pridobljena prava, invalidov, čeprav so izpolnili vse pogoje zakona, po katerem so jih dobivali, ker so z osebimovoljnim delovanjem, pod vsemi zakonitimi okolnostmi in predpisi dotičnega časa dobili izvršljive rešitve naših pristojnih sodišč (tu našteva inštanče) torej jim je na podlagi zakona od strani pristojnih sodišč priznana prava na invalidnino, to je na znesek invalidske odškodnine, ki je s tem pravom vezana — tako konferenca Kluba invalidov najočitneje prosi naše merodajne faktore, da se vse ono, kar je nov invalidski zakon od leta 1929 odvzel invalidom, vrne, ker ne sme imeti povratne moči na škodo že prej pridobljenega prava.

Konferenca navaja v kratkih potezah slučaje, kako so pridobljene pravice

naših invalidov odbite po novem invalid. zakonu od leta 1929:

1. Bolniki-invalidi so po § 4 invalid. zakona odbiti; obdržani pa samo oni, katerih bolezn izvirajo od ran. Treba je omeniti, da so bolniki-invalidi smatrani za invalide, zato jim je kot takim dana invalidska odškodnina, odnosno pokojnina polnih 51 let, počenši od leta 1878 pa do 1929. Ravno tako velja omeniti, da so v vseh zakonodavstvih Evrope in Amerike bolni in poškodovani popolnoma ravnopravni in ni med njimi nobene razlike.

Vredno je ugotoviti to činjenico, da daje versailska pogodba iz marca 1929 oboelim invalidom pravico na odškodnino od reparacij v novcu, katerega plača Nemčija naši državi (čl. 244, 245 aneks I. 50) in sicer oboelim od bolezni ne od ran, zato je dokaz, da je nov invalidski zakon odbil pridobljeno pravo naših invalidov po mednarodnem javnem dogovoru. Medtem pa država prejema gotove zneske od Nemčije na ime reparacij vsako leto in bi trebalo, da odstopi del našim oboelim invalidom kot njihovo pravo.

2. Po naredbi za pregled invalidov iz leta 1921 so specialne komisije leta 1923 odbile mnoge invalide in so bili po zakonu iz leta 1925 ponovno pregledani in priznani z izvršljivimi rešitvami po pristojnih sodiščih. Medtem pa novi invalidski zakon to iz temelja spreminja, ker prinaša novo naredbo o pregledu invalidov ter nove predpise, vsled česar je veliko število naših invalidov in njihovih družin odpadlo.

Če se ima v mislih, da je samo Srbija izgubila na umrlih in padlih njenih vojakih ter pomorjenih državljanov okoli 900.000, potem je število invalidskih glav, ki so prejemale invalidnino, milijon. Nov invalidski zakon je to število znižal na najmanjšo mero kljub temu, da so bili invalidi pregledani po naredbi iz leta 1921 ter imeli izvršljive sodne odločbe po zakonu iz leta 1925. Nov invalidski zakon je v mnogih slučajih popolnoma odbil pridobljeno pravo invalidov. V zvezi s tem je tudi sam pregled invalidov, ki ga vrše zdravniške komisije. Kajti po zahtevi sodišča vrše one pregled invalidov samo v onem, kar zahteva sodišče, ne vrše pa občega pregleda invalidov, kjer je na prvem mestu bolezen, ki jo invalidski zakon v § 4 odbija.

3. Beneficije za lečenje v toplicah so imele tudi družine invalidov po čl. 10 zak. iz leta 1925, to pa je novi zakon ukinil, kar je invalidom manj v korist, temveč v škodo.

4. Procenite nesposobnosti za 20% je novi inv. zakon ukinil in povečal stopnjo na 30%, za družine pa na 60%, kar v starem zakonu ni bilo, zato se ta postopek ne more braniti z nikakimi humanitarnimi razlogi.

5. Oficirji, aktivni in rezervni, so šli v svetovno vojno od 1914—1918 pod pogoji sprememb in dopolnitev invalid. zakona od 10. aprila 1914. Po tem zakonu jim je priznana invalidnina v pogledu plače onega čina, v katerega so prevedeni na invalidski zakon. Tako je bilo isto vprašanje rešeno v Franciji in Angliji, ter je bila mala Srbija baš v tem z njimi izravnana. V teku časa so imeli oficirji tudi dodatke poleg vse invalidnine — plače ter so mogli vsaj skromno živeti. Novi zakon od leta 1929 pa je to odbil, s čimer je uničeno popolnoma pridobljeno pravo, katero zakon ni smel dotikati, temveč nasprotno čuvati in spremeniti še na bolje.

Preveč bi bilo naštevati še vse ostale slučaje, zato pa konferenca Kluba invalidov smatra, da je to zadosten dokaz, da so pridobljena prava invalidov popolnoma ukinjena. Medtem baš na-

pram invalidom, ki jim ni bilo žal niti za svojo kri in svoje življenje samo, da rešijo državo, zato je ista dolžna, da jim obrača posebno pažnjo, brigo in skrb, kako bi jim pomagala v tej težki ekonomski borbi za življenjski obstanek ravno tako, kakor so invalidi bivši zdravi in zavedni državljani pomagali državi v vojnah od l. 1912—1918, da je premagala svoje sovražnike. Vendar pa invalidi, zavedajoč se svoje moralne dolžnosti, ki jo imajo v naši družbi, ostanejo za vedno najzvestejši stebri za Kralja in Domovino želeči, da se enkrat invalidsko vprašanje tudi pri nas reši po načelih pravičnosti, morale in koristi, da bodo naši invalidi, ki so to po pravici zaslužili tako preskrbljeni, kot njihovi vojni bratje v bratskih zavezniških državah.

Pred novim komplikacijama

Predamnom je ceo rad delegatske ankete i obćnog zbora invalida dravske banovine. Koliko u njemu divljenja prema drugovima od moje strane, koji daju dokaza ljubavi za svoju organizaciju i svoj stalež? Iz tih izveštaja i govora pojedinaca jasno kao sunce se ocrta duševna borba i vibracija savesti između dužnosti kao čoveka i dužnosti kao dobrog patriote. Vaš je rad ukupno uzevši zaista bio težak. I vi ste se u istini snašli, što može da vam služi na čast. Ostali ste u okviru dobrih patriota, ali ste smelo iskazali svoju želju i odali duboku tugu koja pritiskuje ne samo vas, invalide dravske banovine, već ceo invalidski stalež širom cele Jugoslavije: **za našom slobodom i našom samostalnošću.**

Invalidi sa ratnom sirotinjom mentalno se nalaze u jednom izvanrednom teškom iskušenju. Želeli bi da nikako ne smetaju konsolidaciji države inagurisane Kraljevskim aktom od 6. januara, ali da u isto vreme očuvaju svoju stalešku samostalnost i slobodu. Putevi koji vode tome cilju suviše su delikatni i suptilni. I ako u stvari nisu, ljudi ih tako čine. Otuda i naša neaktivnost: da se ne zamerimo, da nam se ne prebaci, da nam se što ne poturi i t. p. Ali materijalna beda u kojoj je zapao invalidski stalež nagoni nas, da ponovo aktivno prihvatimo krmilo naše sudbine u svoje ruke i krenemo ka boljoj budućnosti. Ekonomski uslovi moraju se u što kraćem vremenu udvostručiti poboljšati po naš stalež, da ne bi večna istorija naših zasluga imala i po neku mrlju, koja bi mogla i Gospoda Boga različititi.

Savez Ratnika koji nam se nudi, daleko je od toga da ekonomski podigne invalide, ali bi nam on mogao dati samo etničku celinu, ekonomsku nikad. Staleški interesi neranjenih ratnika, dobrovoljaca i četnika dijametralno se razlikuju od interesa invalidskog staleža. Iznad moralne jačine jednog Saveza Ratnika, dominira materijalna beda invalida i ostalih ratnih žrtava. Samo materijalno obezbeđenje invalidskog staleža, može da prestavlja i moralnu silu. Ranjeni ratnici, dobrovoljci i četnici već su udruženi u Udruženju Ratnih Invalida i ratnih žrtava Kraljevine Jugoslavije.

Predsednik konference: **Radivoje K. Novaković** l. r., advokat-invalid. — Tajnik konference: **Aleksa Č. Stefanović** l. r., kapetan-invalid. — Člani: podpredsed. **Dragoilo N. Vasiljević** l. r., pukovnik-invalid, **Svetislav Veljković** l. r., pukov. v. p., **Sav. K. Pavković** l. r., kapetan-invalid, **Živko Milošević** l. r., pukovnik-invalid, **Drag. Koljević** l. r., kapet.-inv., **Aleksa I. Nikolić** l. r., major-invalid, **Petar Radenković** l. r., kapetan-invalid, **Milorad A. Bogučević** l. r., kapetan-inv., **Konstantin Ristić** l. r., kapet. I. kl., invalid, **Svetozar Kocić** l. r., poručnik-invalid, **Mil. I. Damjanović** l. r., kapet.-invalid, **D. A. Rajić** l. r., rez. kap. I. kl., invalid, **Svet. S. Katić** l. r., kapet.-inv., **Mil. Glišić** l. r., kap.-inv., **Petko Mladenović** l. r., kapet.-inv., **Ružica Masić** l. r., invalidkinja.

Kome onda trebaju i zašta u Savezu Ratnika?

U Savez Ratnika može ući samo i jedino, Udruženje Ratnih Invalida kao samostalna korporacija, zadržavajući sva svoja materijalna dobra kao samostalnost i slobodu organizacije. Ali kome i zašto treba sada, da se komplikira prilike u organizacijama ljudi, koji sa stojećim mirnoćom podnose zle udare sudbine ne roptajući i ne krivče nikoga? Dali se naše ćutanje smatra kao slabost ili kao potpuna abdikacija na našu svetlu prošlost? Društvo je od nas već stvorilo lešine, zašto ih još mrcvari, **zar mu nije dosta.**

Sve to je učinio naš moralni prestiž. Naša su dela toliko velika, naše zasluge za Slobodu ove zemlje toliko strče i bodu oči, da nikad i nikad neće uspeti da ih zbrise za našeg života a još manje istisne iz temelja Jugoslavije, gde su ona uklesana. Naši drugovi iz dravske banovine dostojno su odgovorili na podmetnute zamke, sa njima će se solidarisati poslednji ratni invalid i poslednje ratno siroče. Komplikacije će nastupiti, ali će krahirati kao i svaka druga nepravedna stvar koja nije dugog veka, a nad svom tom veštačkom kombinacijom **triumfovaće pravedna stvar ratnih invalida i ratnih žrtava.**

Jednom za svagda treba da znaju svi oni, koji zlopotrebljavaju naše strpljenje i ćutanje, da se mi invalidi radujemo napretku naše otadžbine i za njeno dobro mnogo podnosimo na svoju dodjenu štetu ali ti isti, čuće nas drugojačije onoga dana, kada delo saniranja Jugoslavije bude gotovo i kada mi budemo ponovo svrstani u celinu da uzmemo sudbinu svoga staleža u naše ruke. Taj dan nije daleko po našem nahodjenju, a tada položimo zajedničke račune i primiti svako svoj deo odgovornosti.

Komesarijatstvo nije za nas bauk, već jedan viši razlog da se za spas našeg svetog dela Velike i Moćne Jugoslavije još jednom žrtvujemo do samopregorenja, ali svaki kukavičluk odsudno odbijamo od sebe. To neznaju oni, koji nas čarkaju i čine opštoj stvari medvedju uslugu.

Kapetan invalid, Nedić.

Jugoslovenski borovnici v Franciji

Skupina naših borovnikov je odpotovala v Franciju, da vrne obisk francoskim vzhodnim borovnikom, ki so lam obiskali našo državo. Njihov sprejem v Parizu je bil sijajen in prisrčen. Dne 6. junija t. l. je sprejel zunanji minister G. Briand, delegaciju. Ko se je prikazal v dvoran, i so navzoči vzklikali: Živel Briand, veliki državnik in ustanovitelj solunske fronte! — Jugosl. poslanik dr. Spalajković je pozdravil ministra, na kar je odgovoril Briand s prisrčeno dobrodošlico z željo, da se gostje počutijo v Franciji kot doma in ne v tujini. Francija je mnogo dolžna Jugoslovanom za njihovo prijateljstvo in goji enako prijateljstvo do njih, ki se ne bo omajalo. Za jugoslov. borovnike je govoril Stepanović in Briand je odgovoril. Prepričan sem, da boste ostali z enako energijo verni sotrudniki Franciji pri delu za ohranitev miru. Nato se je Briand razgovarjal s posamezniki ter zopet zapustil dvorano ob največjih ovacijah. Ob 11.50 je bil svečan sprejem v vojaškem cerklu. Kot zastopnik vojnega ministra je bil navzoč Franchet d'Esperay, ki so ga jugoslov. borovniki pozdravili

s klici »Živel jugoslovanski vojvoda!« Maršal se je spomnil hrabrosti in junaštva srbske vojske leta 1916. in dejal: »Jugoslavija ima v osebi kralja Aleksandra najposobnejšega vodjo, ki ga je spoznal pri delu za rešitev in blagor svojega naroda. Prepričan sem, da bo Jugoslavija pod njegovim vodstvom doživela vrhunec razvoja in moči.« Na te besede so borovniki vzklikali »Živel kralj Aleksander! Živela Francija!« — Godba pa je zaigrala obe himni.

G. Radosavljević se je zahvalil za prisrčne besede in naglasil, da je jugoslovenska vojska sestra francoske.

Ob tej priliki je bila na svečan način izvršena posvetitev pokopališča jugoslovenskih borovnikov v Thiaisu. Posvetitvi je prisostvovala delegacija bivših borovnikov, predstavniki vojaških in civilnih oblasti ter jugoslovenskega poslanstva in jugoslovenske kolonije. Na pokopališču je dozdaj pokopanih 612 jugoslovenskih vojakov. Ko bo postavljen drugo leto na pokopališču spomenik, bo pokopanih tam še 900 junakov ter bo ob tej priliki postavljena posebna vrata. Po nagrobnih govorih se je izvršila

posvetitev kolača, ki je bil prinešen iz Beograda. Prisotni so si ogledali grobove ter položili nanje vence, prinešene iz Beograda, Zagreba in Ljubljane.

Drugi dan, dne 7. junija je federacija bivših francoskih borovnikov priredila svojim jugoslovenskim bratom velik banket, ki mu je predsedoval minister Champetier de Ribes. Banketa se je udeležilo okoli 700 ljudi in je ves čas svirala godba 7. pešpolka.

V začetku banketa je minister de Ribes nazdravil Nj. Vel. kralju Aleksandru, kar so vsi prisotni sprejeli z burnim aklamiranjem. Nato je pozdravil ministra Spalajkovića kot velikega prijatelja francoskega naroda in za njim še druge navzoče jugoslovanske odličnike. Njegov govor je bil sprejet z burnimi ovacijami.

Nato je predsednik FIDAC-a Herault opravičil nekatere odsotne funkcionarje in pozdravil jugoslovanske delegate in zastopnike, posebno ministra dr. Spalajkovića. Nato je sporočil pozdrav francoskemu zunanjemu ministru Briand, kar so navzoči sprejeli z navdušenimi vzkliki. Potem je pozdravil prisotne francoske odličnike, med njimi generala Henryja in odvetnika Giafferija. Posebno prisrčno je pozdravil narednika gospo Milinko, kar so navzoči sprejeli z burnim pritrdjevanjem. Govornik je med drugim dejal:

»Danes slavimo nov datum francosko-jugoslovanskega prijateljstva. S pieteto se spominjamo vašega trpljenja, ki

ga ne bomo nikoli pozabili. Ne bomo pozabili onih, ki so se borili na Kajmakčalanu in so tako utrlj pot zmagi. Gg. Čeda Mihajlović in Radosavljević sta živa vez med Francijo in Jugoslavijo. Dalje je obujal spomine na sprejem vzhodnih borovnikov v Jugoslaviji. Naglašal je sorodnost obeh narodov in sličnost njihovih značajev.«

Nato je v imenu bivših francoskih borovnikov pozdravil bive jugoslovenske borce g. Levis. Za njim je v imenu rezervnih oficirjev nazdravil Čeda Mihajlović ministru Champetieru de Ribes in se zahvalil za njegovo skrb, ki jo je pokazal za vojne oškodovance, ki so do prinesli svoje žrtve, da nam tako pri boro svobodo. Za to svobodo smo se borili ramo ob ramo in smo tako dosegli zmago in z njo civilizacijo. Naše prijateljstvo izvira iz medsebojnega spoznavanja. Za dokaz, kako je ukoreninjena ta ljubezen do Francije v srcih nas vseh, je jugoslovenska mladina, ki je na lastno pobudo dosegla, da se je o priliki velike poplave v južni Franciji zbralo pri nas toliko denarja, da se bo z njim lahko zgradila v južni Franciji šola v srbskem slogu. Nato naveda govornik prirodno bogastvo in gospodarske zmožnosti Jugoslavije, kjer bi se Francija mogla aktivno udelejevati, da bi se tako združile prirodne sile Jugoslavije s francosko delavnostjo in inteligenco.

Banket se je končal pozno v noč. Jugoslovenski borovniki so nadaljevali pot v Lille.

Vprašanja in odgovori

Vprašanje. Kot 40 % invalid sem dobil rešenje dne 26. febr. 1931 pod br. 2680 od Invalidskega sodišča v Ljubljani z odklonitvijo, ker plačam več kot 120 Din radi previsoke odmere neposrednega davka. Zakaj ne prejmem od Višjega suda v Beogradu nikakega odgovora, kajti 4. marca sem se na odlok prvoinštančnega sodišča v Ljubljani pritožil. Ali se zviša cenzus in do katere višine, kakor tudi revizija inv. zakona ali se reši v tem letu? Prosim odgovor!

Razpotnik Bernard, Krače št. 21, p. Medija—Izlake.

Odgovor: Viši sud v Beogradu bo gotovo rešil Vašo zadevo, toda negativno, ker pri davčnem cenzusu preko 120 Din nima nobena pritožba smisla. Preko tega kar zakon izrecno določa, se ne more iti. Izgovor o previsoki odmeri ne drži, ker odmera davka je zadeva zase. Izvrši se po ocenitvi davčne komisije, sicer pa ima vsaka prizadeta stranka proti odmeri v odprtem roku čas za pritožbo. V invalidski zadevi pritoževati se proti odmeri davka pa nima nobenega pomena in smisla.

Davčni cenzus se je popravil do sedaj le za 90 % in 100 % ter 100 % invalide z dodatkom, za druge pa ne.

G. komisar iz Beograda nam je izjavil, da se imamo tudi še nađejati drugih popravkov najbrž v tem letu, kdaj, pa se ne more vedeti?

Vprašanje. Vojna vdova s 4 otroci sem napravila pritožbo dne 28. marca 1931 zoper rešenje Invalidskega sodišča, ki mi jemlje pravico do pokojnine, pa je še danes glas v puščavi. Ali se pravilno tolmači inv. zak., če se ubogi vdovi s kopico zakonskih otrok odtrga bora pokojnina, ako v borbi za obstoj življenja pade v nesrečo, ker je brez vsakega premoženja, pa radi malenkosti izgubi invalidsko čast ter vse pravice kot mi to naveda Invalidsko sodišče. Kdaj bomo dobile nesrečnice zopet pokojnino po padlih možeh v svetovni vojni?

Ena v imenu prizadetihi vdov v srezu Litija. — Prihodnjic več in prosim odgovor!

J. A.

Odgovor: Kazni za vojne žrtve so res prevelike. Ako bo v tem oziru kaj boljše se ne ve, gotovo pa bo pokazal konec reševanja tak rezultat redukcij, da pričakujemo potem zboljšanja in sprememb. — Za take slučaje pa se v splošno ne da odgovarjati, pač pa je treba vsak slučaj posebej Udruženju obrazložiti, da napravi potrebno ako se da pomagati, ker so slučaji zelo različni.

Vprašanje. V zadevi cenzusa sem se pritožil na rešenje z dne 11. marca t. l. od sodišča Dravske divizijske oblasti ter ne dobim nobenega odgovora. Kako to, da nisem sprejel od Višjega suda na akt inv. sodišča nobenega odloka; ali

ne odstopi sodišče Višjemu sudu zadevo v pretres?

Žibret Anton, 40 % invalid, Tirna 12, Sava pri Litiji.

Odgovor. Invalidsko sodišče mora odstopiti prvoinštančno odločbo na vsak način Višjemu inv. sodišču bodisi, da se stranka pritoži ali ne pritoži. Če se pritoži, gre z aktom pritožba. Rešitev Višjega inv. sodišča boste torej dobili na vsak način; ker pa je tamkaj več oddelkov in komisij, so nekateri akti prej rešeni, drugi pa zastanejo, kakor pač deluje dotična komisija.

Vprašanje. Invalid s 50 %, Zupan Jože, imam 12 živih otrok od 1 do 22 leta starosti ter sem glasom zakona o davkih na samce po § 11 prost neposrednega davka z dokladami. Pokojnine ne dobim. Ali mi pritiče invalidnina? Kaj naj predložim k prošnji na sodišče kot dokaz davčnega urada, da sem neposrednega davka prost? Imam več kot 120 Din davka in mi je bila pokojnina ustavljena na stara leta. Upanje do pokojnine sem popolnoma zgubil!

Zupan Jože, Jesenovo, št. 16, p. Medija—Izlake.

Odgovor: Najprvo morate na podlagi novega zakona vložiti prošnjo za popolno oprostitve davka, ker to ni oproščeno kar po zakonu samem. Potem pa boste dobili odlok, ki ga morate seveda predložiti invalidskemu sodišču ali pa dobiti od davčne uprave še poleg odloka posebno potrdilo za inv. sodišče (brez takse). Logično je, da ako ne plačujete nobenega davka, da Vam potem tudi invalidnina gre.

Vprašanje. Vojni invalid iz Ormoža vprašam sledeče: Do sedaj sem imel 70 % kot stalni invalid z amputirano nogo. Dne 26. marca t. l. pa sem dobil od mariborskega vojnega okruha uverjenje za 80 % stalno. Rad bi zvedel, ali mi pripada za 80 % nova pokojnina že od leta 1929 naprej in ako mi pripada tudi draginjska doklada poleg družinskih doklad?

LEVANTE

mednarodna špedicijska družba z omejeno zavezo

LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 30

se priporoča cenj. invalidom, obrtnikom in trgovcem, ki dobivajo kako blago iz tuzemstva, za posredovanja, špedicijo, zavarovanje i. t. d. Izvršuje naročila hitro, točno in poceni.

Odgovor. Invalidsko sodišče Vam bo izdalo rešenje za višjo invalidnino po novem invalidskem zakonu gotovo z veljavnostjo od 1. januarja 1929 naprej. Poleg družinske doklade Vam ne

pripada še draginjska doklada, ker to je vse eno. Dobili boste za vsakega člana družine draginjsko doklado po Din 1.50 dnevno.

Zaposlitev invalidov

Na podlagi invalidskega zakona je minister za socialno politiko in narodno zdravje izdal pravilnik o zaposlenju oseb, ki so zaščitene z invalidskim zakonom.

Po določbah tega pravilnika imajo vojni invalidi, ki so bili za take spoznani, od invalidskega sodišča na podlagi invalidskega zakona iz leta 1929 pravico na posredovanje dela. Vojni invalidi, ki še niso dobili izvršnega sklepa po § 107 omenjenega invalidskega zakona, imajo pravico na posredovanje dela na podlagi izkaza, izdanega jim v smislu § 105 istega zakona, da izpolnjujejo pogoje za prejemanje invalidskih prejemkov tudi po 1. oktobru 1929.

Državni uradi in ustanove

so dolžni, da postavljajo na izpraznjena mesta vseh poklicev pri enakih kvalifikacijah z ostalimi reflektanti predvsem invalide, ako izpolnjujejo pogoje, določene za tako namestitve. **Zmanjšana telesna sposobnost ne sme biti razlog, da se ne imenujejo vojni invalidi na službena mesta, na katerih bi mogli redne posle po svojih ostalih sposobnostih izvrševati brez nevarnosti zase in druge državljanke.** Predvsem se imajo imenovati osebe, ki so že bile na takih mestih in ki so bile brez svoje krivde in iz razlogov nedisciplinskega značaja odpuščene.

Z istimi omejitvami ne sme biti zmanjšana telesna sposobnost vojnih invalidov razlog za njihovo odpustitev iz službe ali upokojitve, razen v primerih, v katerih se mora izvršiti po odredbah zakona. To velja za izpopolnjevanje izpraznjenih mest tudi pri samoupravnih korporacijah in njihovih ustanovah kakor tudi za odpuščanje ali upokojitve vojnih invalidov v samoupravni službi.

Državne in samoupravne ustanove za posredovanje dela

(javne borze dela) so dolžne, da brezplačno in v prvi vrsti najdejo delo vojnim invalidom. Pri tem jih imajo podpirati vse državne oblasti, zlasti pa organi in ustanove ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje. Predvsem se imajo zaposlovati vojni invalidi s 30 do 50%, nadalje s 60 do 70% in končno vojni invalidi s 70 do 100% onesposobljenosti za pridobitno delo. Pri enakih stopnjah nesposobnosti za pridobitno delo imajo **prednost vojni invalidi z večjim številom nepreskrbljenih družinskih članov.** Pri enakih pogojih se ima upoštevati večje siromaštvo. Javne borze dela morajo skrbeti, da se vojni invalidi po možnosti zaposlijo v isti ali slični stroki, v kateri so bili tudi prej zaposleni, kar velja zlasti za poljedelce in obrtnike.

Občine,

ki imajo nad 3000 prebivalcev, so dolžne sprejeti v službo na izpraznjena mesta toliko vojnih invalidov, svojih občanov kolikor bo odredila po njihovih sposobnostih za posamezne službe in po zaslišanju predsednika občine pristojna krajevna splošna oblast I. stopnje.

Ostale samoupravne korporacije,

ki imajo najmanj 10 nameščenцев, so dolžne na izpraznjena mesta sprejeti v službo toliko vojnih invalidov, svojih občanov, kolikor jih bo odredila po njihovih sposobnostih in po zaslišanju zastopnikov teh korporacij pristojna krajevna upravna oblast I. stopnje. Pri teh nameščenjih vojnih invalidov se ima upoštevati njihova sposobnost za izvrševanje poedinih služb, ako jo morejo izvrševati brez nevarnosti zase in ostale državljanke, ne glede na večjo kvalifikacijo ostalih reflektantov neinvalidov. Določeno število teh mest ne more biti večje od 10 odstotkov.

Lastniki podjetij,

ki imajo nad 50 delavcev, in lastniki kmetijskih posestev, ki imajo nad 100 ha zemlje, so dolžni zaposliti na izpraznjenih mestih toliko invalidov, kolikor jih bo določila pristojna krajevna oblast I. stopnje. Določeno število vojnih invalidov, ki se morajo zaposliti, ne more biti večje od 5% skupnega števila delavcev,

stalno zaposlenih na dotičnem kmetijskem posestvu.

Seznami podjetij kmetijskih posestev in določenih mest se imajo dostavljati javnim borzam dela, ki imajo pošiljati vojne invalide v službo sporazumno z lastniki teh podjetij in kmetijskih posestev.

Vojni invalidi, ki žele, da se zaposlijo po navedenih določbah, so dolžni predložiti pristojni ustanovi prošnjo, v kateri imajo označiti mesto, na katerega reflektirajo. Te prošnje s prilogami so proste vseh državnih in samoupravnih taks.

Neizvrševanje določb

ttega pravilnika ima za posledico disciplinsko odgovornost pristojnih organov. Za neizvrševanje predpisov tega pravilnika se kaznujejo predsedniki občin, predstavniki samoupravnih korporacij, podjetij in kmetijskih posestev z globo do 5000 Din, ki jo odreja neposredna nadzorna oblast oziroma splošna upravna oblast, določena za dotično področje v prvi stopnji. Globe gredo v korist invalidskega fonda.

Oblasti, ki imajo odrediti, koliko število vojnih invalidov se ima zaposliti, imajo ob koncu vsakega leta ministru za socialno politiko in narodno zdravje predložiti poročilo, koliko vojnih invalidov so med letom zaposlile pri občinskih oblastih in ostalih korporacijah, na podjetjih in kmetijskih posestvih v smislu tega pravilnika.

Vse državne samoupravne oblasti in ostale samoupravne korporacije kakor tudi podjetja in kmetijska posestva so dolžna, da takoj o vsaki zaposlitvi vojnega invalida obveste pristojno finančno

Zdravljenje invalidov v Dolenjskih Toplicah

Letos bo odprt invalidski dom v Dolenjskih Toplicah takoj po 1. juliju. Opozarjamo invalide, ki so potrebni in reflektirajo na zdravljenje, da naj se takoj brez odlašanja prijavijo potom svojih Krajevnih odborov s prošnjami na kr. bansko upravo. Radi mest v invalidskem domu je treba, da kr. banska uprava takoj porazdeli posamezne skupine za pozive.

Druga leta se je dogajalo, da so nekateri invalidi proti koncu sezone vlagali prošnje, potem pa niso prišli na vrsto. Zato ne odlašajte.

Pogoji so sledeči:

1. Pravico do brezplačnega zdravljenja imajo osebni invalidi zaključno do narednika.

Oficirjem daje ministrstvo vojne in mornarice tozadevne zdravstvene podpore za poljubna zdravilišča na prošnje, ki se vložijo potom vojnih okrogov, torej

Naše gibanje

Brezpomembne prošnje. Krajevni odbor iz Zagorja piše, da naj se objavi sledeče: Oni člani in članice, ki imajo nad 120 Din neposrednega davka, delajo kljub temu prizive in prošnje, čeprav jim je Viši invalidski sud v Beogradu odklonil pravico do pokojnine. Tudi nadlegujejo funkcionarje Krajevnih odborov za tozadevne ponovne intervencije. Invalidski zakon določa izrecno, da kdor ima nad 120 Din letnega neposrednega davka, ne dobi invalidske pokojnine, nekateri pa tega nočejo razumeti in trdijo, da jo morajo dobiti. — Enako vdove, ki imajo nezak. otroke. Trdijo celo, da so jim odborniki Krajevnega ali Oblastnega odbora odklonili pokojnino. — Če se bo invalidski zakon potem revizije zboljšal, bodo potom revizije dosegli nazaj svoje pravice, ne gre pa z glavo skozi zid, ker ako zakon nekaj izrecno določa, se ne more iti preko tega.

Pogoji za sprejem v Pletarsko šolo v Ptuj. Pletarstvo more nuditi kot domača obrt mnogim lep zaslužek, posebno takrat, ko kmetijsko delo počiva. S to obrtjo so pa dani življenjski pogoji

oblast, ki vodi račun o pogojih za izplačevanje invalidnine.

Trafike

se imajo dodeljevati v prvi vrsti vojnim invalidom oziroma vdovam v vojni padlih, umirlih in izginulih vojakov ter umirlih vojnih invalidov z nepreskrbljenimi otroci. Predvsem se imajo upoštevati vojni invalidi z večjo nesposobnostjo za pridobitno delo ter vdove z večjim številom nepreskrbljenih otrok.

Pri oddajanju novih dovoljenj za trafike je monopolska uprava dolžna, da v sporazumu z ministrstvom za socialno politiko in narodno zdravje odstopi najmanj 50 odstotkov teh prodajalnic omejenim osebam.

Vse olajšave,

ki jih država in občine dajejo, kakor na primer bioskopi, restavracije, kantine, kioski, razpečevanje inozemskih listov itd., se imajo dodeljevati predvsem vojnim invalidom pod istimi pogoji. Podeljene olajšave se ne morejo prenesti na drugo osebo ali organizacijo.

Ta pravilnik stopi v veljavo z objavo v »Službenih Novinah«.

Invalidom izpod 20% nesposobnosti sporočamo, nekaj, kar je pomembno zanje. Invalidski sud Kosovske div. oblasti je z rešenjem od 19. febr. 1931 br. 13.109 (kakor kaže, je tam že veliko predmetov rešenih) in Višji sud v Beogradu je odobril pod br. 15.349 z dne 4. aprila t. l., da Krempušu Avgustu, 20% invalidu s poškodovano nogo pripadajo razen invalidnine vse ostale vrste zaščite in pomoči po § 6 inv. zakona, v kolikor niso vezane na siromašnost.

To odločbo pravilno tolmačijo §§ 8, 13 in 103 inv. zakona in potrjuje, da eksistira zaščita tudi prej priznanih invalidov izpod 30%. Ker pri nas nima tega nihče priznanega, je dobro, ako se prizadeji sklicujejo na ta slučaj, ki ga hoče Oblastni odbor itak potom ministrstva socialne politike razčistiti in uveljaviti in svoječasno o rešitvi obvestiti.

ne pridejo v poštev za inv. dom v Dol. Toplicah.

2. Prošnji je priložiti overovljen prepis sodnega rešenja po novem zakonu (če ga še nima, pa potrdila okrajnega sodišča) ali potrdilo Finančne direkcije, da redno prejema invalidnino.

Oni, kateri ne prejemajo invalidnine vsled dvaka, naj predložijo overovljen prepis odloke (iz katere pa mora biti ta pogoj razviden).

Tudi invalidi bolniki, ki ne prejemajo invalidnine, imajo pravico zdravljenja po čl. 113 inv. zakona. Isti pa predložijo stare sklepe, zadnje odrezke in zadnje nadpregledne liste.

Zdravniški spričeval pa letos ni treba prilagati ker gredo vse prošnje preko sreskih načelstev in odtod bodo invalidi pozvani, katerim uradnim zdravnikom naj se predstavijo radi preiskave in odreditve zdravljenja.

Invalidi izpod 20% nimajo pravice zdravljenja.

tudi vsem onim osebam obojega spola, ki vsled svoje pohabljenosti ne morejo opravljati drugih poslov in je njih življenjski obstoj odvisen le od milosti svojcev, javnosti in občin. — Pletarska šola v Ptuj ima predvsem namen, izvežbati praktično in teoretično v pletarstvu in vrboreji učence(ke), ki so uspešno dovršili osnovno šolo in jih usposobiti za pletarske pomočnike. Slednjim pa pomaga po dovršeni dveletni učni dobi tudi do zaslužka, ako ne bi mogli pletarstva izvrševati na svojih domovih. Šolsko leto se bo pričelo 1. septembra 1931. V prvi letnik se bodo sprejemali učenci, ki so dovršili z dobrim uspehom osnovno šolo. — Prijave se lahko izvršijo pisмено in morajo vsebovati: 1. krstni list; 2. domovnico; 3. odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo; 4. izjavo staršev (varuha), s katero se zavazujejo vzdrževati goienca. — Šoli je priključen internat, ki se nahaja v Dijaškem domu v Ptuj. Pridnim, ubožnim učencem se bodo po možnosti izposlovale mesečne podpore. Vsi učenci pa prejmejo vse šolske potrebščine v šoli brezplačno. — Prijave je vposlati najkasneje do 15. avgusta t. l. Vsak prijave

ljenec prejme pisмено rešitev. Podrobnejša pojasnila daje upraviteljstvo šole.

Ptuj: Tukajšnji K. O. U. V. I. preklicuje v peti števil. »V. I.« objavljeno, da bo ustavil list vsem onim, ki ga ne bodo plačali najkasneje do 15. junija t. l., ker ga silijo k temu tehtni razlogi. Pač pa bo ustavil list vsem onim, ki ga ne bodo, po čeki, ali drugače plačali najkasneje do 20. julija t. l. Pismena opravičila v tem oziru, se ne bodo več upoštevala.

Kdor ni, ali ne bo zadostil temu pozivu do določenega dne, mu sploh ni treba priti več v pisarno, ker se tuk. odbor ne bo na take brezbrizneže več oziral in naroča tajniku tov. Senčarju, da se danih mu navodil dosledno drži.

Ptuj: Radi neke zadeve je tovarna »Chabeso« v Mariboru prisilila tovarnarja »Jogure« v Ptuj, v izogib pravnega postopanja plačati v korist tuk. K. O. U. V. I. Din 500, za kar se izreka tovarni »Chabeso« javno najiskrenejša zahvala.

Odbor.

Iz Tržiča. Krajevni odbor je pri sejah razmišljal, kako zasigurati organizaciji redne dohodke. Povod temu je bil, ker se zadnje čase igre ne rentirajo. Zadnji dve gledališki predstavi nista imeli takega efekta kot se je pričakovalo, ker gotovi del občinstva naše prireditve sploh ignorira. Pri razprodaji vstopnic so se čuli celo očitki glede malverzacij našega Središnega odbora v Beogradu, kot je bilo objavljeno v časopisih. Dobro bi bilo, da bi se javnost pri takih poročilih in očitkih ozirala na kraj, kjer se je kaj izvršilo in ne rabila vedno le izraza invalidi ali invalidska organizacija. Pri seji smo sklenili, da napravimo meseca junija ali julija vrtno veselico s srečolovom in sicer skupno s tržiškimi Kolašicami. Zato se je naš predsednik že osebno obrnil na go. predsednico Kola jugosl. sester, ki je pristala na sodelovanje. Podrobnejši razgovori glede programa prireditve pa bodo sledili in je takorekoč že gotovo, da se veselica vrši koncem junija ali začetkom julija t. l. Radi tega pozivamo vse člane in članice, ki bi bili voljni sodelovati, da se zglaste pri tajniku ali podpredsedniku, kjer dobijo potrebne informacije. — Torej vsi na delo!

K Ljudski samopomoči v Mariboru pristopa vedno več članov. Mnogo družin je bilo že deležnih po smrti podpore. Zato naj se vsak odloči in javi poverjeniku tov. Tomcu Stankotu v Ljubljani, Oblastni odbor udruženja invalidov. Šentpeterska vojašnica.

Železniška restavracija na kolodvoru v Novem Sadu je razpisana. Rok za ponudbe je do 3. julija t. l. Eventuelni reflektanti dobe pojasnila pri Oblastnem odboru udruženja voj. invalidov v Ljubljani.

IV. JUGOSLOVANSKI KONGRES TREZNOSTI V BEOGRADU.

Od 2. do 5. julija t. l. se vrši kongres v Beogradu, ki ga priredita Jugoslovanski savez treznosti in Savez trezvene mladeži. Prisostvovali bodo delegati in člani iz cele naše države.

Na dnevnem redu so referati odličnih referentov o tem vprašanju. Predseduje pa g. dr. Drago Perović, profesor in bivši rektor univerze iz Zagreba.

Za stanovanja udeležencev so preskrbljeni prostori Študentskega doma v Beogradu; za tri dni bivanja pa se plača 120 Din za prehrano. Vožnja je znižana, in državnim nameščencem odobren dopust.

V programu je razgled mesta in izlet z ladjo do Djerdapa. Ob prijavi je treba takoj poslati 50 Din.

Izdana bo spomenica na podlagi stenografskih beležk in spisov vseh udeležencev s fotografijami posameznih skupin udeležencev. Spomenico, kongresni znak in edicije dobi vsak, ki se vpiše za člana in plača 30 Din, ako noče prisostvovati kongresu. Za vse informacije in prijave se je treba obračati na naslov »Prireditveni odbor Jugoslovenskega kongresa treznosti Beograd, poštni predal 138, Pašičeva ul. št. 6-I najdalje do 25. junija t. l.

Vsak invalid naj čita naše glasilo!

Poročila z občnih zborov

V Mokronogu je bil občni zbor dne 22. februarja t. l. v stari šoli. Uvodoma je predsednik tov. Dulc omenjal, da je bilo dosti dela s prošnjami, mislilo pa se je tudi na prireditve, kar se vsled premalega smisla za take akcije od strani ljudi potem raje ni podvzelo. — Tajnik tov. Kramaršič je poročal, da šteje organizacija 57 članov in članic, potem pa o delovanju odbora, ki je imel 4 seje in poslal 52 dopisov. Blagajniško poročilo izkazuje prebitok. Odboru je bil brez debate podeljen absolutorij. V sedanji odbor so bili izvoljeni tov. Kramaršič, Fras, vdovi Lovše in Okrajšek in invalid Zidar, namestniki: tov. Novak, Pirh in Brzin. Nadzorni odbor: tov. Povšič, Zavrl, Hajmerle; namestnika: Gačnik in Cepuder Marija. — Pri slučajnostih je bilo mnogo povpraševani v osebnih zadevah.

Dolenja Lendava: Občni zbor je otvoril dne 26. aprila 1931 ob 10. uri v gostilni Lenarič predsednik tov. Pojbič ter pozdravil člane. Občni zbor je bil napram prejšnjim slabo obiskan, Vojne žrtve se ne zanimajo zadosti, ker jim ni za napredek organizacije. Zato naj navzovčji spodbude odsotne. Res da je težko za organizacijo, ker po samih redukcijah pritiska vse nanjo. Mnogi se pritožujejo nad počasnostjo reševanja. Predlaga, da se zberejo pritožbe in odpošljejo preko Oblastnega odbora, kar je bilo soglasno sprejeto. Nato je poročal tov. Nemethy Štefan, da je bilo 126 dopisov, 6 sej in 130 članov ter članic. Po prejemkih in izdatkih se ugotovi povoljno premožensko stanje.

Tov. Milhoffer je pregledal vse knjige in ugotovil najlepši red, zato je bil sprejet soglasno absolutorij.

Ker je občni zbor vztrajal na tem, je bil ponovno izvoljen stari odbor. — Predsednik tov. Pojbič se je v imenu odbora zahvalil z obljubo, da bodo intenzivno delovali, samo prvi pogoj je, da vsak poravna članarino in list. Tajniku naj se odobri za pisarniški lokal in nagrado 200 Din, kar je soglasno odobreno. Sklenjeno je bilo, da člani dobe pri Krajevni organizaciji posojilo največ do 1000 Din. Končno je bil sprejet proračun.

Iz Gorij pri Bledu poročajo, da je bil občni zbor dne 17. maja t. l. v društveni dvorani. Vodil ga je tov. Zajc. Poročilo ni vsebovalo nič posebnega, ker se članstvo vsled redukcij veliko manj briga. — Dohodkov ni drugih, kot članarina, zato premoženje organizacije ni veliko. Treba pa je, da članstvo vsaj članarino redno poravna, ne pa da pozna dolžnosti samo kadar kaj potrebuje. Če bo šlo tako naprej, bo treba Krajevno organizacijo priključiti kam drugam. — Preglednika sta izjavila, da so knjige v redu. — Izvoljen je ponovno stari odbor in sicer tov. Zajc, Cundrič, Peterman, Lipovec in Arh; namest.: Marija Prištov in Janez Jensterle. Nadzorni odbor: tov. Slivnik, Šimnovec in Ambrožič; namest.: tov. Žumer in Polc.

Pri slučajnostih je govoril tov. Slivnik, da se organizacija ne sme opustiti, ker je težavno hoditi daleč za posredovanjem. Člani pa naj imajo več zanimanja ne pa, da se jezijo nad redukcijo, pa ne podprejo Udruženja, ki se edino bori proti njej.

Logatec. Naznanjamo potek občnega zbora, ki se je vršil dne 6. aprila t. l. v gostilni pri Kuncu. Predsednik tov. Smole ga je s pozdravom otvoril in takoj podal besedo tajniku tov. Mačku, ki je poročal o celotnem delovanju. Delovanja ni bilo posebno veliko, ker se je organizacija precej zmanjšala. Blagajniško stanje je bilo v redu, kar je izjavil tudi nadzorni odbor. Izvoljen je ponovno stari odbor. Pri slučajnostih pa se je govorilo o ortopedični delavnici in potrebah protez o nerešenih aktih pri invalidskem sodišču in o mnogih osebnih zadevah, na katera vprašanja je pojasnjeval tov. Maček. Udeležba je bila povoljna.

Krajevni odbor v Črnomlju je imel svoj občni zbor 25. marca t. l. v prostorih g. Švajcarja. Predsednik tov. Maurin je podal poročilo, v katerem je orisal sedanje naše mizerno stanje ter nezavednost članstva, ki ne plačuje redno članarine in časopisa ter sploh omalovažuje organizacijo ravno v času, ko

je ista najbolj potrebna tako za priznanje kakor za reducirane. Letos ni plačalo niti 30 članov redno članarine, kljub temu pa je organizacija sama odposlala 149 dopisov. To so bile prošnje, pritožbe in spomenice na različna mesta, seveda v korist tudi onim, ki ne plačujejo, ker mi se medsebojno podpiramo in se oglašamo, da bo naš glas jačji. — Reducirani naj ne obupujejo, ker smo imeli slučaj, da je 20 % invalid prišel k ponovnemu pregledu ter je bil spoznan za 50 % invalida in sicer pri komisiji v Karlovcu dne 11. marca t. l. Dalje je pojasnil članstvu podrobno delo in razne zadeve v organizaciji, na kar je bil stari odbor razrešen. Tov. Maurin je predlagal popolnoma nov odbor, da se ne bo organizacija razšla. Na prigovarjanje, da naj še obdrži svojo funkcijo, je bil izvoljen odbor iz tov. Maurina, Bahorja, Dražneriča, Gašperja in vdove Turk, namestniki tov. Gračan, Stariha, Brula. Nadzorni odbor tov. Črnič, Sedlar, vdova Vrščaj, nam.: Simonič in vdova Stariha. — H koncu je občni zbor stavil sledeče vprašanje: Vemo, da imajo 100 % z dodatkom pravico za zdravljenje in pregledovanje tudi za svojo družino ob času raznih bolezni, toda istim mora dati državni ali privatni zdravnik brezplačni pregled in recept za zdravljenje. Ali mora po potrebi priti zdravnik tudi na svoje stroške k bolniku na njegov dom? Kam naj se obrne dotični zdravnik za povračilo stroškov? Ker je bilo vprašanje stavljeno na občnem zboru, zato ga nismo uvrstili med vprašanje in odgovore, pač pa pojasnjujemo na tem mestu: Družinski člani invalidov po sedanjem invalid. zakonu sploh nimajo brezplačnega zdravljenja in tudi pretežkih invalidov 100 % z dodatkom družine nimajo te pravice. Le invalidom morajo dajati državni in samoupravni zdravniki brezplačno sprečevala in recepte. Drugače pa predvideva zakon zdravljenje le v državnih in samoupravnih bolnicah. Zdravnik toraj ni dolžan dajati zdravil invalidu ali pa kaka privatna lekarna, kajti dotični morajo zdravila sami na svoje stroške nabavljati. Ker zakon določa, da mora v slučaju nujne potrebe nuditi zdravljenje najbližji zdravnik (toraj dati tudi zdravila), je popolnoma pomanjkljiv, da invalidska uprava ne preskrbi za to nekega posebnega fonda, da bi se krili tozadevni stroški. Sedaj pa nihče ne plača, zato zdravniki nočejo ničesar nuditi, ako pa nudijo, zahtevajo plačilo od invalidov.

V invalidskem zakonu pa je podlaga drugače, da bi se taki stroški lahko plačevali, ker pravi, da se dohodki invalidskega narodnega fonda med drugim uporabljajo tudi za zdravljenje invalidov. Seveda pod pogoji, ki smo jih obravnavali, zdravnik tudi na dom invalidov ni dolžan priti brez plačila.

Radi pravice družinskih članov pa dostavljamo le to, da daje invalidski zakon le pohabljenim družinskim članom brezplačno zdravljenje in ortopediranje.

Iz Trebnjega poročamo, da je bil tamonjski občni zbor Krajeve organizacije dne 29. marca t. l. običajen. Poročila so bila sprejeta z odobravanjem, izvoljen pa nov odbor in sicer tov. Omahen, Pirc, Murn, Perovšek in Kravcar; nam.: Zaletel, Kaferle in Gracar. Nadzorni odbor tov.: vdova Čufar, invalida Kurent in Trunkelj, namestnika: tov. Kirn in Penca. — Navzoč je bil delegat iz Ljubljane tov. Juvan, čegar poročilo je bilo obširno in sprejeto z odobravanjem. Poročal je posebno v pokojniškem vprašanju.

Iz občnega zbora v Brežicah. Redni 9. občni zbor se je vršil dne 29. marca t. l. v gostilni g. Štirna. Predsednik tov. Potisk je ugotovil majhno udeležbo in preložil zbor za pol ure. Po preteku tega časa ga je ponovno otvoril in pozval članstvo, da naj bo kljub redukcijam zvesto, ker le na ta način je upati, da se bodo mogle razmere zboljšati. Tajnik tov. Ravnik je poročal, da je bilo 223 dopisov, 5 sej, 4 odborovi sestanki in prireditev vinske trgovatve. Ustanovil se je podporni fond, iz katerega so se dajale podpore v nujnih slučajih. V to svrhu so bili naprošeni razni trgovci, denarni zavodi in županstva. Uspeh je bil minimalen, kar je pripisovati gospodarski krizi. Kljub temu je znašal fond 810 Din. Vinska trgovatva pa je nesla 1750 Din 20 p. — Med prevedbami je zaznamovati precej redukcij, največ vsled

kazni in cenzusa. Blagajniško poročilo tov. Ilovarja je bilo točno in beleži preostanek in znaten napredek od prejšnjega leta. — Za nadzorni odbor je izjavil tov. Klofutar popoln red, na kar je bil podan soglasni absolutorij. — Na to je bil soglasno izvoljen zopet stari odbor. Pri slučajnostih je formuliral tov. Ravnik sledečo izjavo: Velikega pomena za organizacijo je zavedno in disciplinirano članstvo. Kaže se, da organizacija peša. Razumljivo, da gre to na račun velikih redukcij. Kljub temu bi se moralo članstvo zavedati, da z begom iz svoje organizacije svojega socialnega položaja ne bo zboljšalo. Pred vsem velja to za one člane, ki so bili reducirani. Od različnih strani se pogostokrat sliši: Kaj mi če organizacija, če nisem preveden in nimam nikakih pravic. — To ni na mestu, ker prej ali slej se bo dalo v korist teh reducirancev kaj napraviti, zlasti ker se deluje v polnem tempu za revizijo invalidskega zakona. Če bo članstvo vztrajalo v organizaciji in ji dalo moralno oporo, se bo revizija dosegla, v nasprotnem slučaju je manj upanja. — Na to se vzame v pretres celjska spomenica, kateri se občni zbor v polni meri pridružuje. — Dostavek: Obisk je bil zato slab, ker občine vsled ljudskega štetja niso razglasile vabila za občni zbor, kot je bilo naproseno in pa tudi vsled apatičnosti radi redukcij.

Trboveljski občni zbor. Keč smo prezrli v naših prejšnjih številkah objaviti njegov potek, storimo to na izrecno zahtevo sedaj. Zapisati bi imeli precej, saj so zborovanja v Trbovljah vedno zanimiva in polna materijala, toda radi pomanjkanja prostora ni mogoče tako obširno. — Občni zbor se je vršil 18. januarja t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni pri Fortaju. Vodil ga je delegat tov. Tomc iz Ljubljane. Prisostvovali so častni gostje in sicer zastopnik rezerv, oficirjev g. Pleškovič, za Zvezo bojevnikov g. prof. Ratej, kot poročevalec pa g. Stauderger. — Tov. Las je podal obširno predsedniško poročilo. Pred vsem se je odbor prizadeval za zbiranje sredstev ter se mu je kljub slabim razmeram posrečilo precej zbrati. Mnoga podjetja so se slabo odrezala. Invalidski zakoni so vedno slabši, mnogo tovarišev je odpadlo in sicer neupravičeno. Odbor je vpeljal nabitralne pole za dobitke. Do zdaj je akcija še slaba, upati pa je, da bo bolje. Vršili sta se 2 veselici in pro-

slava žalnega dne. Na ta dan pa se je nabralo komaj 270 Din. Podpor je bilo med letom izdanih za 10895 Din, za kar gre zahvala tov. Kokalju, ki jih je na oblastnem občnem zboru izposloval. Saj je bilo 11 rednih in 10 izrednih. Tajnik tov. Kokalj je poročal, da je 96 članov, 2 sta pa med letom umrla. Veliko dela je dala prireditve tombole, ker smo poslali darove po vsej Dravski banovini, za kar je bilo razposlanih 2600 tiskovin. Veselici nista imeli dovolj uspehov, pač pa smo dobili po odstopu podpor od drugih Kraj. odborov znesek 9670 Din. Dopisov je bilo odposlanih 1501, došlo pa jih je 135 od raznih strani. Po blagajniškem poročilu in nadzornega odbora je bil izglasovan absolutorij s pohvalo. Ker je bil stari odbor zelo delaven, osobito tajnik tov. Kokalj, zato so ga ponovno izvolili in sicer: tov. Las, Bricelj, Kokalj, Zaberložnik, Bregar, Gregorčič, Oblak, Vidmar. Nadzorni odbor: tov. Kus, Suštar, Mori, Koselj, Vivod. Nato je tov. Tomc obširno poročal in obrazložil invalidsko vprašanje. Tov. Kokalj je priporočil sodelovanje vsem pri prireditvi tombole. Končno pa se je vnela živahna debata glede prevzema bivše loterije Konzorcija za zgradbo invalidskega doma, ki jo vzamemo le, ako nam jo podeli državna oblast, drugi pa niso upravičeni z njo razpolagati. — Tov. Stauderger je pohvalil napredek naše organizacije, za kar se mu je tov. Tomc zahvalil, gosp. prof. Rateja pa je občni zbor izvolil kot izrednega člana v Krajevni odbor.

Iz Šoštanja: Občni zbor dne 8. marca t. l. je otvoril tov. Aram. Navzoč je bil tov. Benedik iz Ljubljane. Tov. Aram je na kratko poročal, da ni bilo drugega poslovanja razen tajniškega. Prišlo je veliko članov z raznimi prošnjami, ki so bile oddane na merodajna mesta. Blagajniško poslovanje je bilo v redu, le malo članstva je v redu plačalo članarino. Krivda je seveda redukcija. — Delegat je obširno poročal o Udruženju, važnih zadevah invalidskega vprašanja in bodočih smernicah. Nov odbor je iz tov. Plešnika, Arama, Razbornika, Gorška, Kočevarja; namest.: Gorgranc, Skornšek, Sovič; nadzorni odbor: tov. Terglav, Ožir, Čretnik; nam.: Berdnik in Kranjc. — Pri slučajnostih je bilo debatirano o obdavčenju invalidov, posebno obrtnikov.

Politične in druge novice

KATASTROFA FRANCOSKEGA PARNIKA.

Dne 15. junija se je potopil izletniški parnik »St. Filibert« v ustju Loire pri kraju Noire Montiere. Na parniku je bilo 500 izletnikov. Katastrofa je nastala na ta način, da so se vsi izletniki, ki so videli, da udarjajo na desno stran ladje močni valovi, podali na levi del ladje. Ko je prišel močan val, se je ladja obrnila in se potopila. Število mrtvih cenijo na 500. Kaj je zakrivilo katastrofo, ni še dognano. Nekateri menijo, da je bilo na komaj 32 metrov dolgem parniku preveč ljudi. Morje med Nantesom in Noire Montierom je običajno popolnoma mirno. Ko se je parnik vračal, je zašel v strahovit orkan, kateremu ni bil kos. Vihar je najbrže zagnal parnik proti nevarnim čerem blizu Chatellera, kjer se je potopil. Potniki so se po vsej priliki zbrali na eni strani parnika, kar je povzročilo, da se je prevrnil. V eni sami minuti je bilo nad 400 potnikov v morju, kjer so se morali boriti z valovi. Spustili so sicer v morje z vso naglico rešilne čolne, kar pa ni mnogo pomagalo. En rešilen čoln, ki je skušal doseči obalo, se je prevrnil. Razen dveh so utonili vsi potniki.

POLJŠAK VENDAR USPEŠEN?

Na dunajski medicinski fakulteti se vrši poseben tečaj za zdravnike, ki se hočejo specializirati na zdravljenje raka. V tem tečaju je imel dvorni svetnik Funke predavanje o Poljšakovem mazilu proti raku, ki ga on že dalj časa in v različnih slučajih uporablja, in to baže z več ali manj dobrim uspehom. Zelo dobro učinkuje pri zunanjem raku, na površini telesa, medtem ko za raka na notranjih organih ne pride v poštev.

ŠTEVILO PREBIVALSTVA V DRAVSKI BANOVINI.

Po pregledu, ki ga je sestavil banski popisni odbor, je štela Dravska banovina v noči med 31. marcem in 1. aprilom 1931 v celoti 1.120.584 prebivalcev.

Od teh je 540.175 moškega, 580.409 ženskega spola. Inozemskih državljanov imamo

15.631. Po narodnosti je Jugoslovancev 1 milijon 91.814, Nemcev 21.208, Madžarov 3748, po maternem jeziku Slovencev 1.064.122, Srbohrvatov 17.725, Nemcev 26.654, Madžarov 7679, po veroizpovedi rimskokatoliške cerkve 1.087.916, pravoslavne 5307, evangelijske 25.028 in židovske 761. Ostalo odpade na razne narodnosti odnosno veroizpovedi.

Letošnji popis prebivalstva je pokazal znatno številčno premoč ženskega spola nad moškim (nad 40.000), precejšnje število inozemcev in velik porast jugoslovenskega elementa.

ŠTEVILO UPKOJENCEV V DRAVSKI BANOVINI.

15.004 upokojencev, invalidov, vdov in sirot.

V področju dravske finančne direkcije v Ljubljani imamo 5678 upokojencev, 2537 vdov državnih upokojencev in 183 sirot, ki prejema po pokojnini mesečno 4.408.352 Din. Invalidov imamo 2802, invalidskih vdov 3804, kar znaša skupaj vseh upokojencev, invalidov, vdov in sirot 15.004 osebe. Za vse te osebe izda država na mesec 12.056.352 Din. Na posamezno osebo pride mesečno pokojnine povprečno nad 800 Din. Ker je nekaj rent in pokojnin znatno višjih, je jasno, da velik del navedenih oseb prejema le minimalne zneske. V celotnem znesku je zapopadana tudi draginjska doklada 6.755.000 Din, ki jo prejema upokojeno uradništvo.

Zanimiva je starostna meja upokojencev. Dva sta stara nad 100 let, 11 je starih od 90 do 100 let, 140 od 80 do 90, 660 od 70 do 80 let, 1885 od 60 do 70 let, 2980 jih pa še ni doseglo 60 leta.

Izdaja Udruženje vojnih invalidov. Odgovorni urednik: Fricko Juvan, Wolfova ul. 4. Tiska tiskarna »Slovenija« v Ljubljani. — Predstavnik za tiskarno: Albert Kolman.